

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 8P/132/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623201893
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1623201893.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, v právnej veci navrhovateľky – manželky A. B. C. D. E. F. G. H. E. I., J. H., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom K. H., A. A. F. L. XXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Róbertom Šegedom, so sídlom Malacký, Záhorácka č. 1899/11A, proti manželovi M. B. C. D. E. F. G. H. N., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom K. H., A. A. F. L. XXX/XX, v konaní o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom B. C. D. E. F. G. H. O. P., Q., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacký, Záhorácka ul. č. 2942/60A, deti št. prísl. SR, t. č. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov I. H., nar. XX.XX.XXXX a R. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K. L. XXX, na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Súd manželstvo A. B., J. H., nar. XX.XX.XXXX v P. a M. B., nar. XX.XX.XXXX v P., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v K., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. číslom X, r o z v á d z a .

Maloleté deti B.: Q., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX, sa p o n e c h á v a j ú v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov I. H., nar. XX.XX.XXXX a R. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K. L. XXX, určenej rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. 8P/126/2023-107 zo dňa 06.02.2024.

Matka je p o v i n n á počnúc právoplatnosťou rozhodnutia v časti výroku o rozvode manželstva rodičov prispievať na výživu maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé z maloletých detí, ktoré je povinná zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacký, so sídlom Malacký, Záhorácka 2942/60A.

Otec je p o v i n n ý počnúc právoplatnosťou rozhodnutia v časti výroku o rozvode manželstva rodičov prispievať na výživu maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 100 Eur mesačne, D., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 70 Eur mesačne a M., nar. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 50 Eur mesačne, ktoré je povinný zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacký, so sídlom Malacký, Záhorácka 2942/60A.

Súd z a k a z u j e stretávanie sa otca s maloletými deťmi.

Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok tunajšieho súdu, č.k. 8P/126/2023-107 zo dňa 06.02.2024 v časti výroku o výživnom pre maloleté deti.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - manželka sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.08.2023 domáhala rozvodu manželstva s manželom – otcom maloletých detí a úpravy pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. Svoj návrh odôvodnila tým, že spolu s manželom a maloletými deťmi žili v spoločnej domácnosti 9 rokov. Uviedla, že približne po štyroch rokoch manželstva začali vznikať medzi manželmi hádky, na základe čoho sa odcudzili. V návrhu uviedla, že manžel bol agresívny, užíval drogy – pervitín, kedy bol viackrát liečený na psychiatrii v Pezinku. Liečba mu bola nariadená aj súdom v roku 2019. Navrhovateľka uviedla, že za posledné mesiace sa situácia zhoršila, kedy manžel zamykal navrhovateľku spolu s deťmi v dome, zamykal aj okná, nikam manželku samú nepustil, fyzicky aj psychicky ju týral a vyhrážal sa jej. Nakoľko navrhovateľka má strach o svoj život, ako aj o život detí, nevidí žiadnu cestu k obnoveniu manželstva. Navrhovateľka vzhľadom na uvedené navrhla manželstvo rozviesť. K návrhu pripojila sobášny list, rodné listy maloletých detí a potvrdenie o pobyte manželov a maloletých detí.

2. Dňa 12.10.2023 doručila navrhovateľka doplnenie k svojmu návrhu na rozvod manželstva a to na základe uznesenia č. k. 8P/132/2023-30 zo dňa 31.08.2023, ktorým tunajší súd vyzval navrhovateľku na odstránenie vád jej podania zo dňa 11.08.2023. Manželka doplnila svoj návrh o petit vo veci úpravy pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode jej manželstva s otcom maloletých detí a navrhla, aby boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov I. H., nar. XX.XX.XXXX a R. H., nar. XX.XX.XXXX. Navrhla, aby starí rodičia boli oprávnení zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok, aby bol styk otca s maloletými deťmi zakázaný a jej styk s deťmi sa ponechal neupravený a aby boli ako rodičia s manželom zviazaní prispievať na výživu maloletého Q. výživným vo výške 150 Eur mesačne, na výživu maloletej D. výživným vo výške 130 Eur mesačne a na výživu maloletého M. výživným vo výške 100 Eur mesačne.

3. Na pojednávaní dňa 11.06.2024 manželka zotrvala na svojom návrhu tak, ako ho podala písomne, spolu s doplnením. Ako príčinu rozvratu manželstva uviedla agresívne správanie manžela najskôr voči jej osobe a následne aj voči maloletým deťom, na základe čoho museli byť maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov (rodičov manželky). Vyjadrila sa, že deti sú naďalej v starostlivosti starých rodičov, pričom ona sama s nimi býva v spoločnej domácnosti. Ďalej uviedla, že zo spoločnej domácnosti odišla spolu s deťmi 03.08.2023, od tej doby sa k manželovi nevrátila. Uviedla, že je zamestnaná, pracuje u svojich rodičov, ktorí sú živnostníci. Opätovne navrhla, aby súd ponechal deti v starostlivosti starých rodičov a výživné ponechal vo výške tak, ako bolo určené rozsudkom tunajšieho súdu 8P/126/2023 -107 zo dňa 06.02.2024.

Právny zástupca manželky doplnil, že sa v plnom rozsahu pridrižiava ním podaného návrhu a aj doplnenia, nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, pričom však vzhľadom na vykonané dokazovanie navrhol, aby súd vzhľadom na konanie otca a správu z psychiatickej ambulancie zakázal styk otca s deťmi.

4. Manžel, ktorý návrh nepodal, sa na pojednávanie vo veci dňa 11.06.2024 nedostavil, napriek predvolaniu vykázanému dňom 17.05.2024. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, nevyužil svoje právo osobne konať pred súdom. Vzhľadom k tomu súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (Ďalej len „CMP“) poriadku konal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

5. Na danom pojednávaní boli vypočutí aj starí rodičia, ktorí súhlasili s tým, aby boli maloleté deti aj naďalej ponechané v ich náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedli, že sa o deti starajú od augusta 2023, kedy im boli na základe neodkladného opatrenia zverené do osobnej starostlivosti, od tej doby u starých rodičov býva aj matka detí. Starí rodičia poberajú rodinné prídavky spolu na všetky deti vo výške 180 Eur a zároveň poberajú príspevok na výživu detí v výške 760 Eur mesačne spolu na všetky deti. Uviedli, že otec detí sa s deťmi nestretáva.

6. Zástupca kolízneho opatrovníka navrhol, aby v prípade rozvodu manželstva rodičov boli maloleté deti ponechané v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Uviedol, že čo sa týka matky, táto hradí

výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A (ďalej len „ÚPSVaR“), o tom, či si túto výživovaciú povinnosť plní otec, informácie nemá. Pripojil sa k návrhu právneho zástupcu manželky, aby súd zakázal styk otca s maloletými deťmi.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov, oboznámil sa s potvrdením zo Sociálnej poisťovne, so správou Psychiatrickej ambulancie, Nemocničná a. s., so sídlom Malacky, Duklianskych hrdinov č. 34, lustráciou zo Sociálnej poisťovne, výpisom zo Živnostenského registra a Obchodného registra, oboznámil sa s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil, že účastníci uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX H. K., u oboch sa jedná o prvé manželstvo, z tohto pochádzajú tri maloleté deti – Q., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX. Posledné spoločné bydlisko mali manželia v obci K. H., A. A. F. L. XXX/XX.

Na základe návrhu manželky - matky doručeného súdu dňa 02.05.2017 tunajší súd uznesením o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 8P/123/2017-16 zo dňa 16.05.2017, právoplatným dňa 13.06.2017 a vykonateľným dňa 26.05.2017, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého Q. a na výživu maloletej D. výživným vo výške 90,42 Eur mesačne na každé z maloletých detí. Súd zároveň zakázal styk otca s maloletými deťmi.

Uznesením č. k. 8P/27/2018-10 zo dňa 16.08.2018, právoplatným dňa 12.09.2018 tunajší súd zrušil neodkladné opatrenie č. k. 8P/123/2017-16 zo dňa 16.05.2017, nakoľko rodičia začali opätovne žiť v jednej domácnosti a odpadli tak dôvody, na základe ktorých bolo neodkladné opatrenie nariadené. Okresný súd Malacky uznesením č. k. 3Nt/17/2019 zo dňa 08.07.2019 uložil manželovi psychiatrické ochranné liečenie ústavnou formou a protitoxikomanické ochranné liečenie ústavnou formou.

Okresný súd Pezinok uznesením č. k. 42Nt/40/2019-21 zo dňa 04.11.2019 zmenil ochranné ústavné psychiatrické liečenie manžela na ochranné liečenie psychiatrické ambulatnou formou.

Uznesením č. k. 8P/126/2023-65 zo dňa 02.08.2023, právoplatným dňa 26.08.2023 a vykonateľným dňa 02.08.2023, tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti starých rodičov I. H., nar. XX.XX.XXXX a R. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K. L. XXX (ďalej len „starí rodičia“) a nariadil matke a otcovi, aby maloleté deti odovzdali do ich starostlivosti. Zároveň zaviazal matku aj otca prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Súčasne na čas do právoplatného skončenia vo veci samej súd dočasne zakázal stretávanie sa otca s maloletými deťmi.

Rozsudkom č. k. 8P/126/2023-107 zo dňa 06.02.2024, vykonateľným a právoplatným dňa 28.02.2024, tunajší súd rozhodol o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, zároveň matke aj otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Maloletý Q. navštevuje 9. ročník Základnej školy v K., je prijatý na D. G. S. A. Q. D. T. H. H. U.. Je zdravý.

Maloletá D. navštevuje 2. ročník Základnej školy v K. a zároveň navštevuje Základnú umeleckú školu D., odbor výtvarný, prvý ročník. Maloletá 2x do mesiaca navštevuje logopedickú ambulanciu v D. a Centrum pre deti a rodiny v P. - psychologickú poradňu spolu aj s maloletým M..

Maloletý M. navštevuje Materskú školu v K., je zdravý.

9. Podľa § 18 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

10. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

11. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

12. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

13. Podľa § 23 os. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoďte na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoďte vždy prihliada na záujem maloletých detí.

14. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Súd konštatuje, že účel manželstva vyplýva z jeho základných funkcií – funkcie biologickej, výchovnej, funkcie vzájomnej pomoci a hospodárskej funkcie. Súd procesom dokazovania zistil, že manželstvo účastníkov bolo spočiatku usporiadané, avšak postupne sa citové väzby medzi účastníkmi narušili do tej miery, že manželka – matka detí požiadala o súdnu ochranu detí už v roku 2017, kedy požiadala o vydanie neodkladného opatrenia, ktorému návrhu súd vyhovel, deti dočasne zveril do jej starostlivosti a otca zaviazal platením výživného a zakázal mu styk s deťmi, pričom dôvodom vydania daného opatrenia bolo agresívne správanie sa otca a jeho užívanie návykových látok. Následne manželka v roku 2018 obnovili svoje spolužitie, matka požiadala o zrušenie vydaného neodkladného opatrenia, avšak agresívne konanie manžela a užívanie návykových látok už v roku 2019 viedlo k tomu, že manželovi bolo uložené tunajším súdom ústavné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie, ktoré bolo po 4 mesiacoch zmenené na ambulantné a ktoré by mal manžel dodržiavať aj v súčasnosti; podľa správy ošetrojúceho psychiatra P. I. V., Psychiatrická ambulancia Nemocničná a. s. v Malackách, bol manžel opakovane hospitalizovaný v A. A. A. H. A., naposledy od 28.11.2023 do 04.01.2024, kedy bol eskortovaný z UVTOS na príkaz prokurátora Okresnej prokuratúry v Malackách po prepustení z väzby; ambulantnú liečbu nedodržiava, lieky užíval nepravidelne, jeho náhľad na problematiku závislosti bol prakticky nulový a pri poslednej ambulantnej kontrole dňa 11.04.2024 (správa je z 24.05.2024) bola toxikologickým vyšetrením moču potvrdená prítomnosť U-metamfetamínu (pervitín). Manželka v auguste 2023 v dôsledku agresívneho správania sa manžela voči nej a aj voči maloletým deťom odišla zo spoločnej domácnosti, maloleté deti boli rozsudkom maloleté v auguste 2023 manželka odišla spolu s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti a maloleté deti boli uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/126/2023-65 zo dňa 02.08.2023, právoplatným dňa 26.08.2023 a vykonateľným dňa 02.08.2023, dočasne zverené deti do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov I. H., nar. XX.XX.XXXX a R. H., nar. XX.XX.XXXX, a následne do tejto boli zverené aj rozsudkom č. k. 8P/126/2023-107 zo dňa 06.02.2024, vykonateľným a právoplatným dňa 28.02.2024. Od augusta 2023 tak manželka nežijú v spoločnej domácnosti, manželka sa odmieta vrátiť k manželovi, ktorý aj v súčasnosti voči nej prejavuje agresivitu – aj keď manžel na pojednávaní dňa 29.02.2024 prejavil snahu zachovať manželstvo, prejavil záujem o zmierovacie konanie a súd mu s poukazom na § 96 CMP vyhovel a manželov poslal do manželskej poradne, manžel túto možnosť nevyužil, poradňu nenavštívil a začal sa vyhýbať aj súdному konaniu (nedostavil sa na pojednávanie určené na deň 07.05.2024 a 11.06.2024, svoju neúčasť riadne neospravedlnil) pokračoval vo svojom agresívnom správaní sa voči manželke, ako vyplýva z jeho sms-správ (založené manželkou po pojednávaní dňa podaním zo dňa 14.05.2024) a pokračuje aj v užívaní návykových látok (ako vyplýva zo správy ošetrojúceho psychiatra) .

15. Z vykonaného dokazovania má tak súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je v súčasnosti nefunkčné – neplní funkciu biologickú, nevytvára prostredie vhodné na uspokojovanie citových a iných potrieb účastníkov, keď účastníci spolu nežijú, nežijú spolu ani intímne, neuspokojujú svoje emocionálne potreby, nie sú si vzájomne oporou, neposkytujú si vzájomnú pomoc. Naplnená nie je ani funkcia hospodárska, v zmysle ktorej sa manželka spoločne starajú o uspokojovanie potrieb rodiny, keď títo spoločne neohospodária manžela sa žiadnym spôsobom nepodieľa na výžive spoločných maloletých detí a chode domácnosti. Takýto vzťah nevytvára ani zdravé rodinné prostredie vhodné pre výchovu maloletých detí – manžel – otec detí je agresívny nielen voči manželke, ale jeho agresivita bola už zameraná aj na maloleté deti, pre ktorú skutočnosť museli byť deti vyňaté z pôvodného rodinného prostredia a zverené do náhradnej osobnej starostlivosti svojich starých rodičov, v ktorej našli kľud a stabilitu a bezpečné zázemie (spis tunajšieho súdu sp. zn. 8P/126/2023). Možno teda konštatovať, že manželstvo účastníkov je vážne rozvrátené a náprava nie je možná, nakoľko ani jeden z manželov neprejavil záujem o zmierenie; manželka zmierenie odmieta absolútne, vyjadrenie manžela o tom, že má snahu o zachovanie manželstva súd vyhodnotil ako účelové – aj keď súd manželov odoslal do manželskej poradne, manžel túto nenavštívil a nepokúsil sa fakticky o presvedčenie manželky, že svoj zámer udržať rodinu a zmeniť svoje správanie myslí vážne.

16. Z uvedeného vyplýva, že manželstvo účastníkov je tak v súčasnosti len formálnym zväzkom, nemajúcim obsah, ktorý pre fungujúce manželstvo predpokladá Zákon o rodine. Vzhľadom k uvedenému a na základe dôvodov podaného návrhu a s ohľadom na zistený skutkový stav súd konštatuje, že manželstvo účastníkov konania je nefunkčné, nie je šanca na obnovenie spolužitia manželov, preto súd návrhu manželky vyhovel a manželstvo rozviedol. Ako príčinu rozvratu manželstva súd ustálil agresivitu manžela voči manželke a deťom a užívanie návykových látok manželom.

17. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

18. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

20. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku dieťaťa.

21. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

23. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 45 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

25. Podľa § 45 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

26. Podľa § 45 ods. 8 veta prvá Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

27. O úprave pomerov rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva rodičov účastníkov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 24 ods. 1, 4 a nasl. Zákona o rodine, v spojení s § 44 a nasl. Zákona o rodine, keď rozhodol o ponechaní maloletých detí v spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti

starých rodičov. Súd pri rozhodovaní vychádzal z vykonaného dokazovania, prihliadal na citové väzby detí, stabilitu a bezpečnosť výchovného prostredia, ich vývojové potreby, kedy tieto potreby detí v súčasnosti v plnom rozsahu naplňajú a zabezpečujú starí rodičia detí. Matka maloletých detí vyjadrila súhlas s ponechaním takejto starostlivosti o maloleté deti, a to do doby, kým si sama nezabezpečí vlastné bývanie a neusporiada svoj život. Súd tiež zohľadnil osobné pomery starých rodičov, ich zdravotný stav, vzťah k maloletým deťom a ich komplexný postoj k zabezpečovaniu starostlivosti o deti, ako aj pôvodný súhlas otca detí – manžela matky so zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 126/2023. Starí rodičia sa riadne, v súlade so záujmami maloletých detí starajú o ich potreby, v ich starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Preto súd aj na čas po rozvoze manželstva rodičov detí ponechal maloleté deti v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, ktorí deťom poskytujú bezpečné zázemie, starostlivosť a v súčasnosti aj hradia všetky výdavky detí.

28. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

29. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

30. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

31. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

32. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

33. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

34. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

35. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

36. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

37. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

38. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

39. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

40. Procesom dokazovania súd zistil, že matka je zamestnaná u svojich rodičov, ktorí sú živnostníci a súčasne žije s rodičmi a maloletými deťmi v spoločnej domácnosti. Matka nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, podieľa sa na osobnej starostlivosti o deti, doposiaľ určené výživné riadne platí na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách.

41. Otec maloletých detí má od 4.4.2024 založený živnostenský list s 37 oprávneniami na vykonávanie živnostenskej činnosti, súd teda vyhodnotil (na rozdiel od času, v ktorom rozhodoval v konaní sp. zn. 8P/126/2023 o zverení detí do náhradnej osobnej starostlivosti, kedy otec nebol nikde evidovaný, nemal žiadne príjmy) že otec napriek tomu, že za posledné dva roky od 12.06.2022 do 11.06.2024 nevykonával žiadne zamestnanie, neplatil žiadne odvody a nepoberal žiadne dávky, je v súčasnosti vzhľadom na široký podnikateľský záber otec schopný dosahovať príjem a plniť si tak svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom.

42. Nakoľko zverením maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, súd určil obidvom rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletých detí tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Pri ustálení výšky výživného súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov na strane matky a otca; u matky prihliadal na to, že je zamestnaná u svojich rodičov ako aj na skutočnosť, že sa osobne podieľa na starostlivosti o maloleté deti, nakoľko s nimi žije v spoločnej domácnosti u svojich rodičov a preto u matky ponechal výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé z maloletých detí. U otca súd prihliadol na jeho možnosti, schopnosti, ktoré preukázal tým, že si založil živnosť v rozsahu 37 oprávnení na podnikanie; preto súd zmenil pôvodný rozsudok tunajšieho súdu č. k. 8P/126/2023-107 zo dňa 06.02.2024 v časti výroku o výživnom otca pre maloleté deti, kedy namiesto pôvodných 30 % zo sumy životného minima určil pevnú sumu výživného - pre maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 100 Eur mesačne, pre maloletú D., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 70 Eur mesačne a pre maloletého M., nar. XX.XX.XXXX, vo výške 50 Eur mesačne, zohľadniac aj vek detí ako aj skutočnosť, že prispievať na výživu detí bola zaviazaná aj matka a takto určené výživné spolu s prídavkami na deti je schopné pokryť oprávnené potreby detí.

43. Súd zároveň pri svojom rozhodovaní vyhovel návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi, zohľadniac najmä správanie sa otca aj po tom, ako bol pre svoje agresívne správanie vzatý do väzby a na to, že aj po prepustení z ústavnej psychiatrickej liečby po zastavení trestného konania pokračoval naďalej v agresívnom správaní sa voči matke detí, pokračoval v užívaní návykových látok a mohol by teda byť pre deti aj naďalej nebezpečný. Súd poukazuje na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec má aj naďalej nariadené ambulantné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie, pričom sa nepodrobuje psychiatrickej liečbe, neplní pokyny lekára, neužíva lieky na ďalej je konzumentom návykových látok.

44. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, keď ani jednému z účastníkov súd nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti výroku o rozvode, oznámiť orgánu štátnej správy poverenému vedením matriky, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.